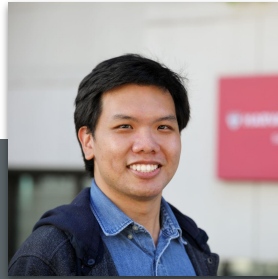

**DENGUE SURGE IN HEALTH REGION 2:
LEARNING FROM THE PAST TO PROTECT
OUR FUTURE**

Peeriya Watakulsin, MD, FETP, MPH

Field Epidemiologist, Office of Disease Prevention and Control 2, Department of Disease Control
Global Health Consultant, World Bank Group, Washington DC, USA

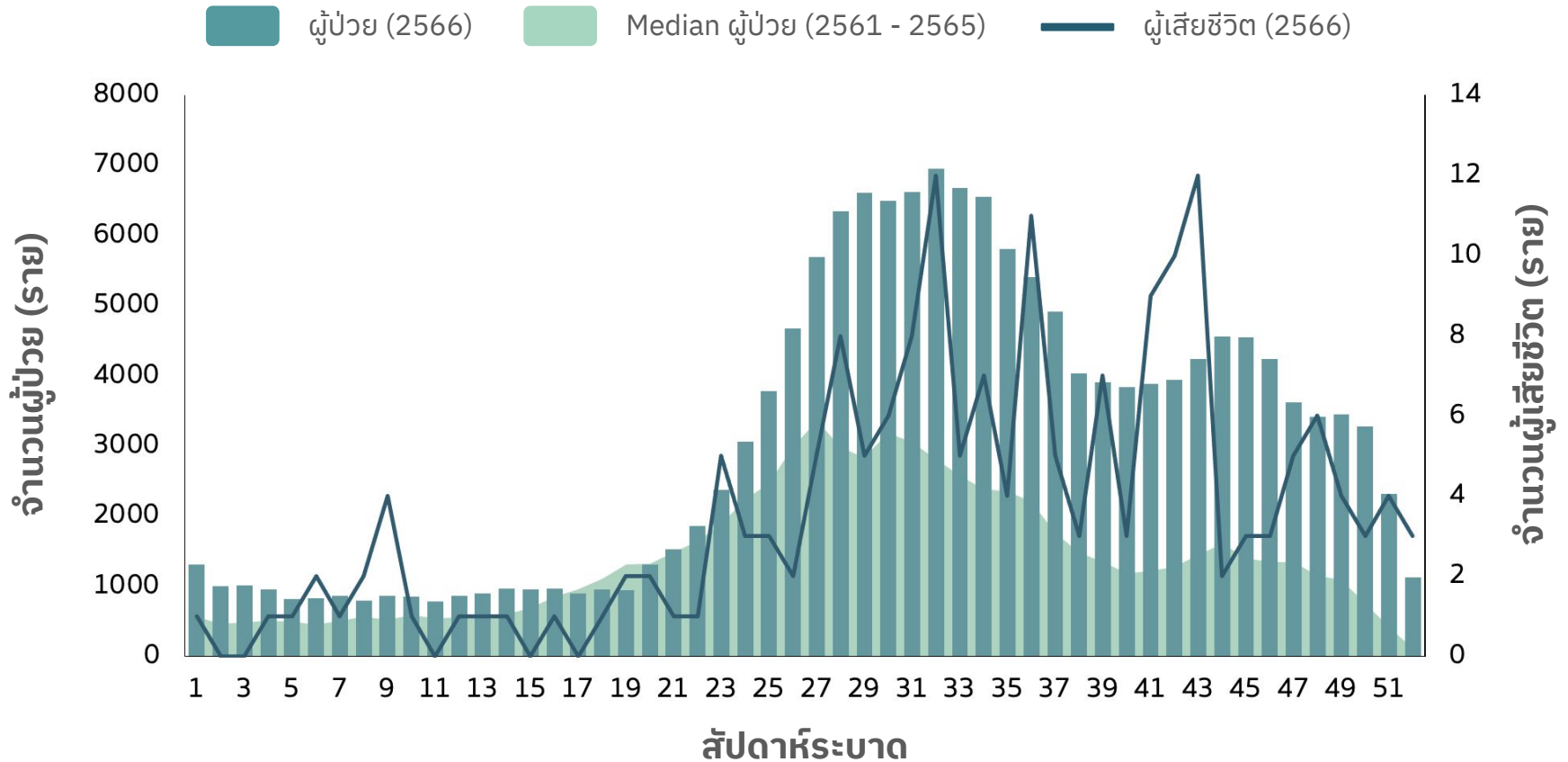
MD Chulalongkorn University
MPH Harvard T.H. Chan School of Public Health
Diploma of the Thai Board of Preventive Medicine (Epidemiology)

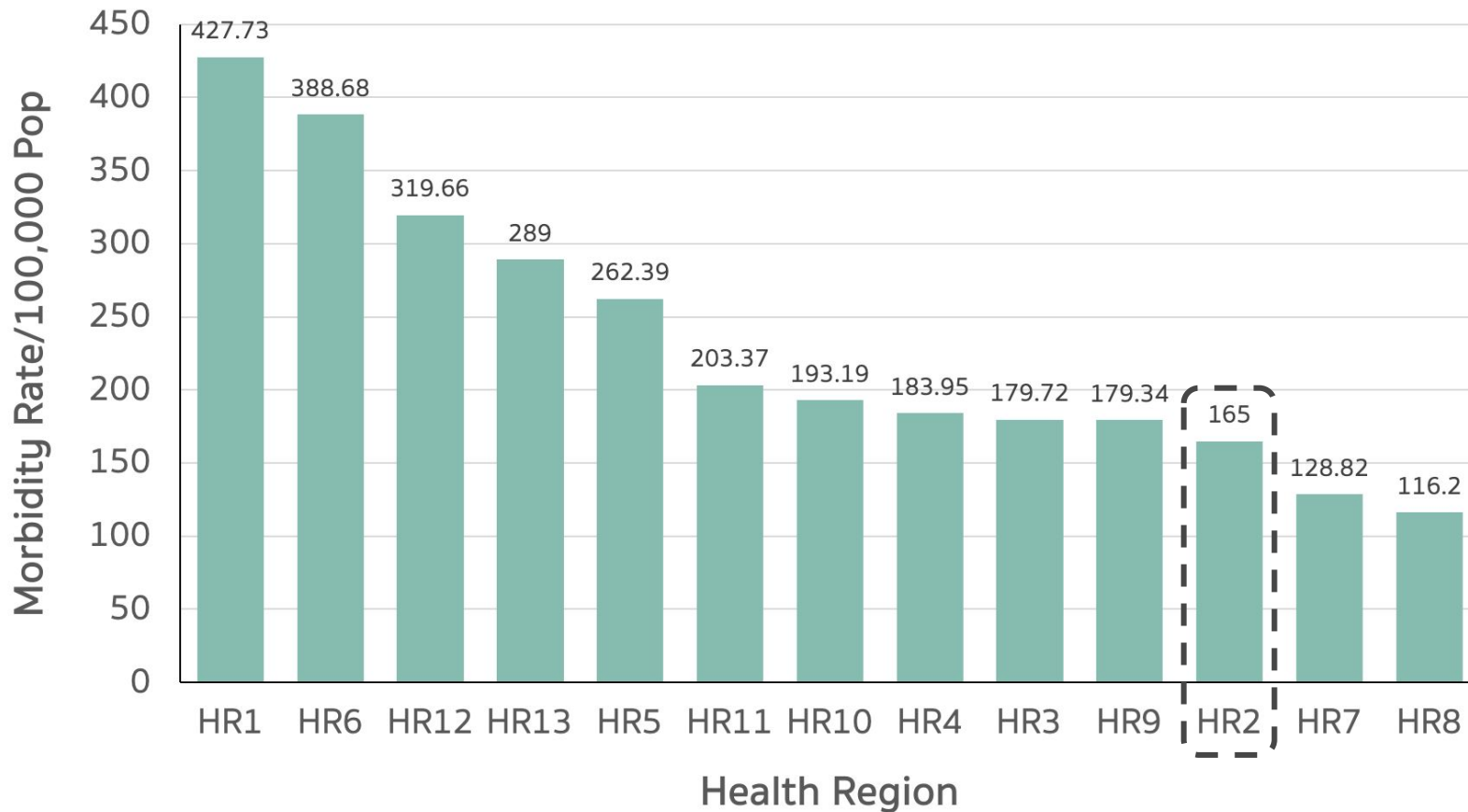
DENGUE SITUATION IN THAILAND (2023)

LEARN

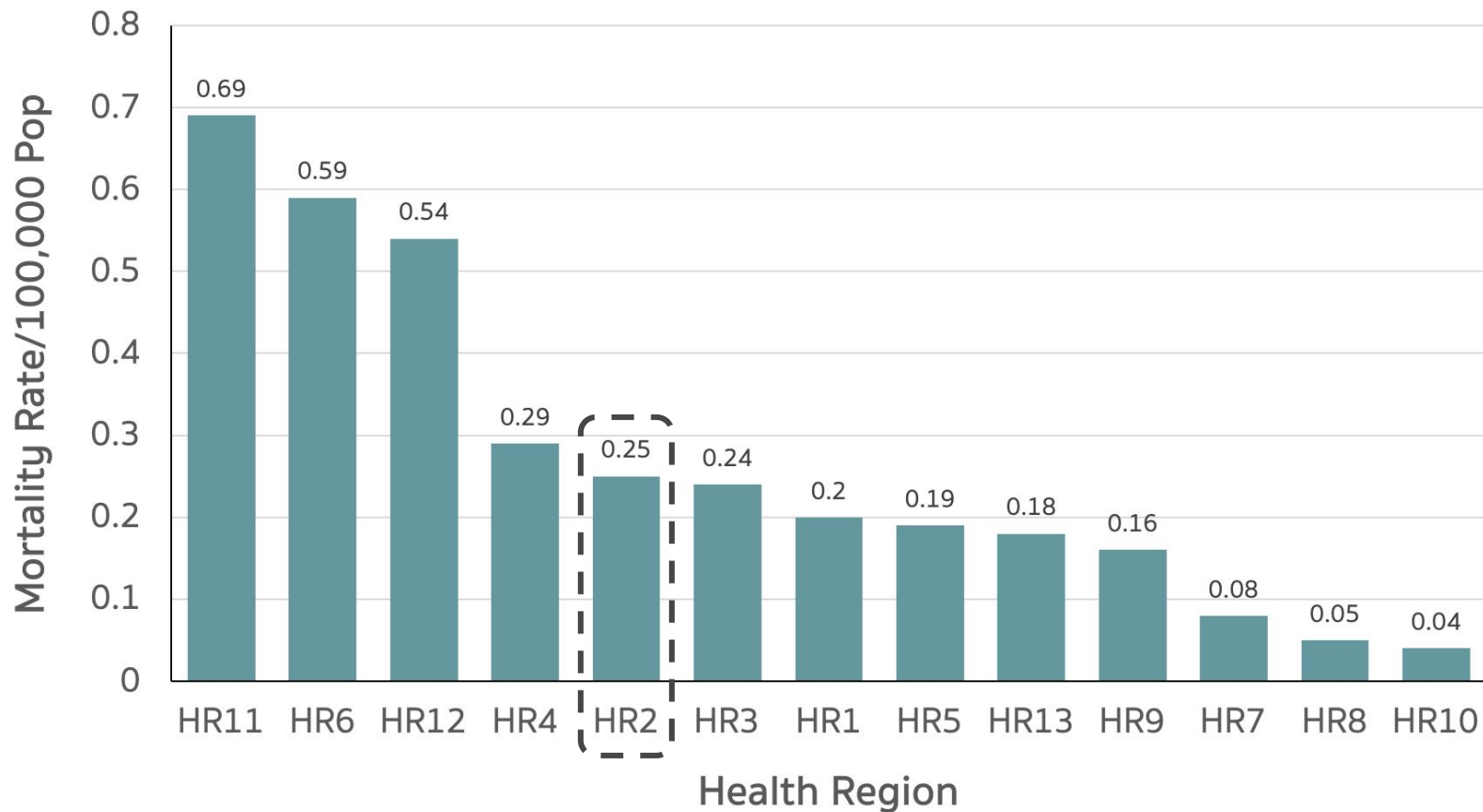
จำนวนผู้ป่วย/ผู้เสียชีวิตโรคไข้เลือดออกประเทศไทยรายสัปดาห์ (1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2566)

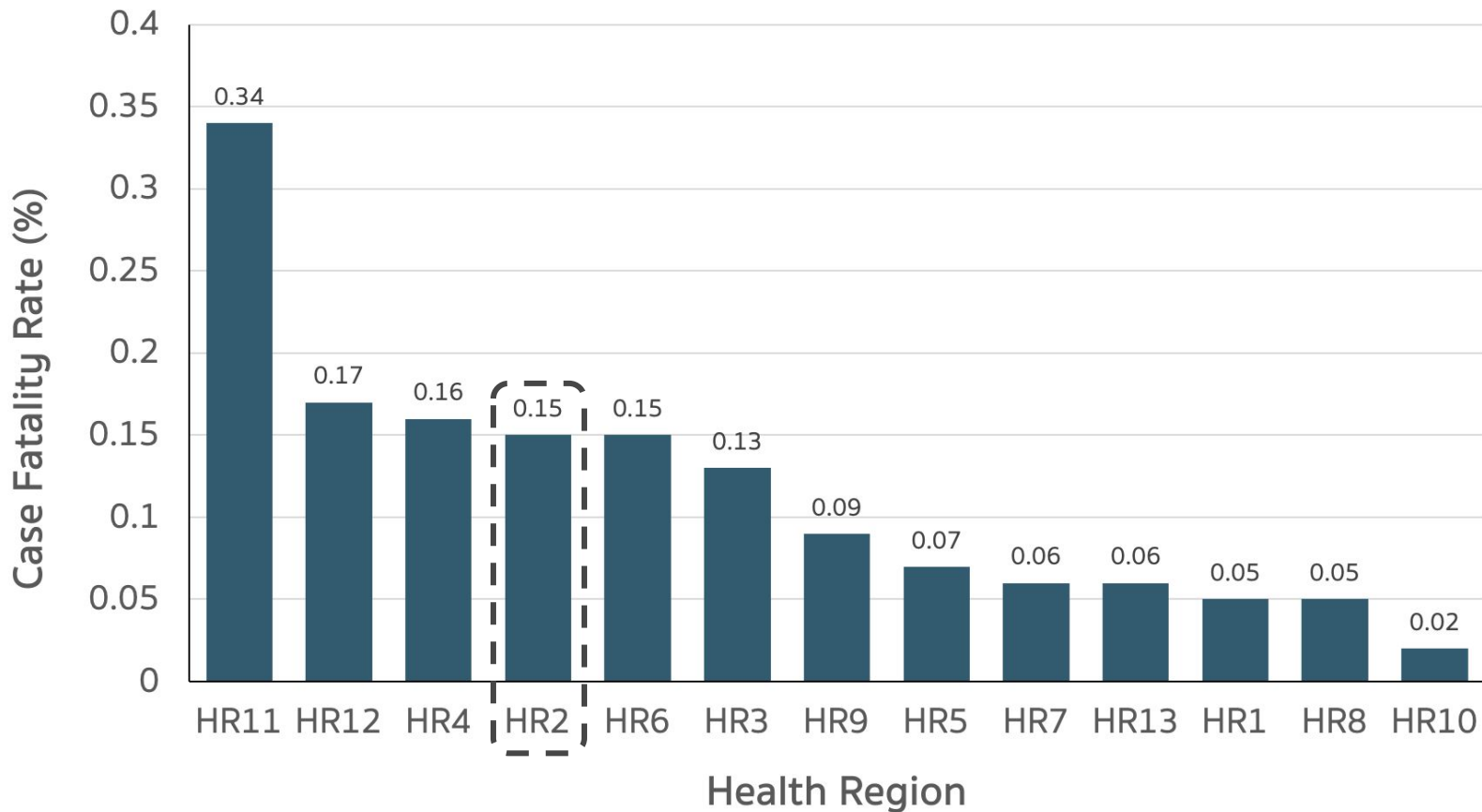
อัตราป่วยโรคไข้เลือดออกต่อแสนประชากร รายเขตสุขภาพ (1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2566)

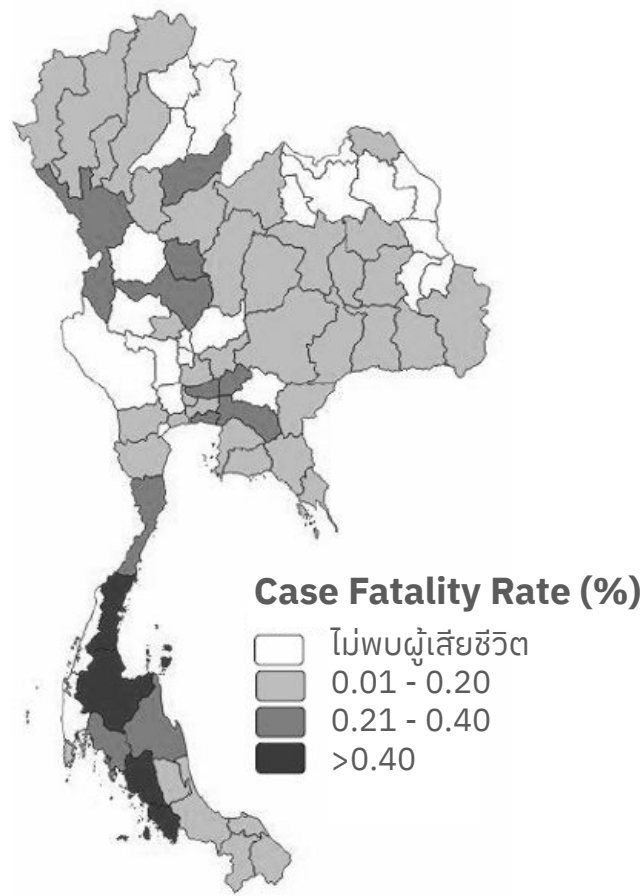
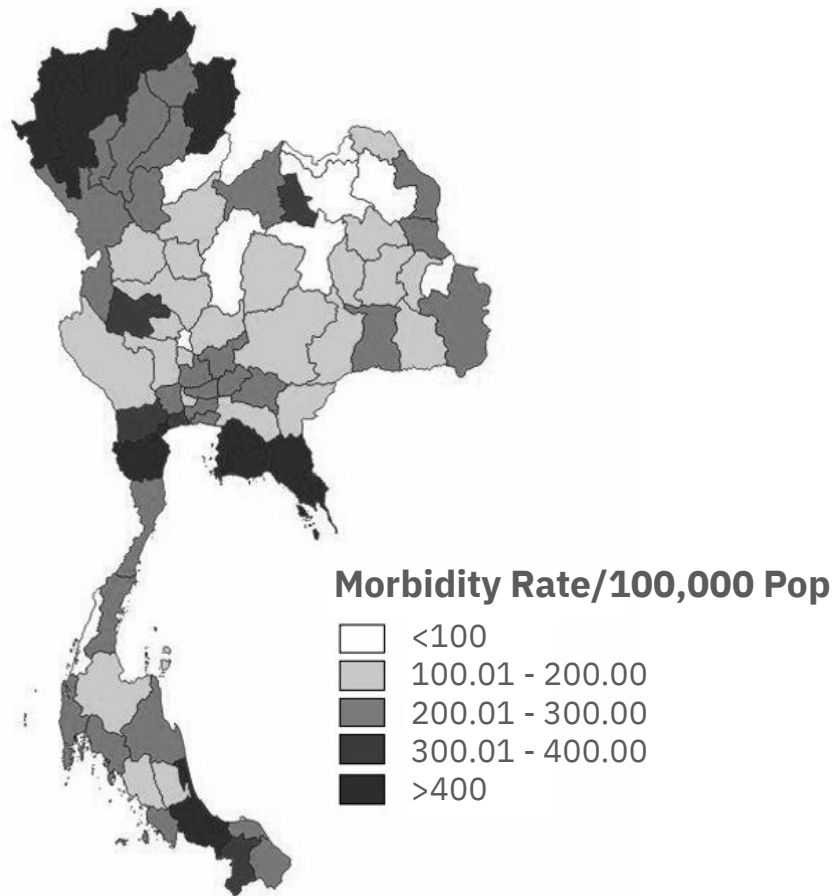
อัตราการตายโรคไข้เลือดออกต่อแสนประชากร รายเขตสุขภาพ (1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2566)

อัตราการตายโรคไข้เลือดออก (%) รายเขตสุขภาพ (1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2566)

อัตราป่วย/อัตราป่วยตายโรคไข้เลือดออกประเทศไทยรายจังหวัด (1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2566)

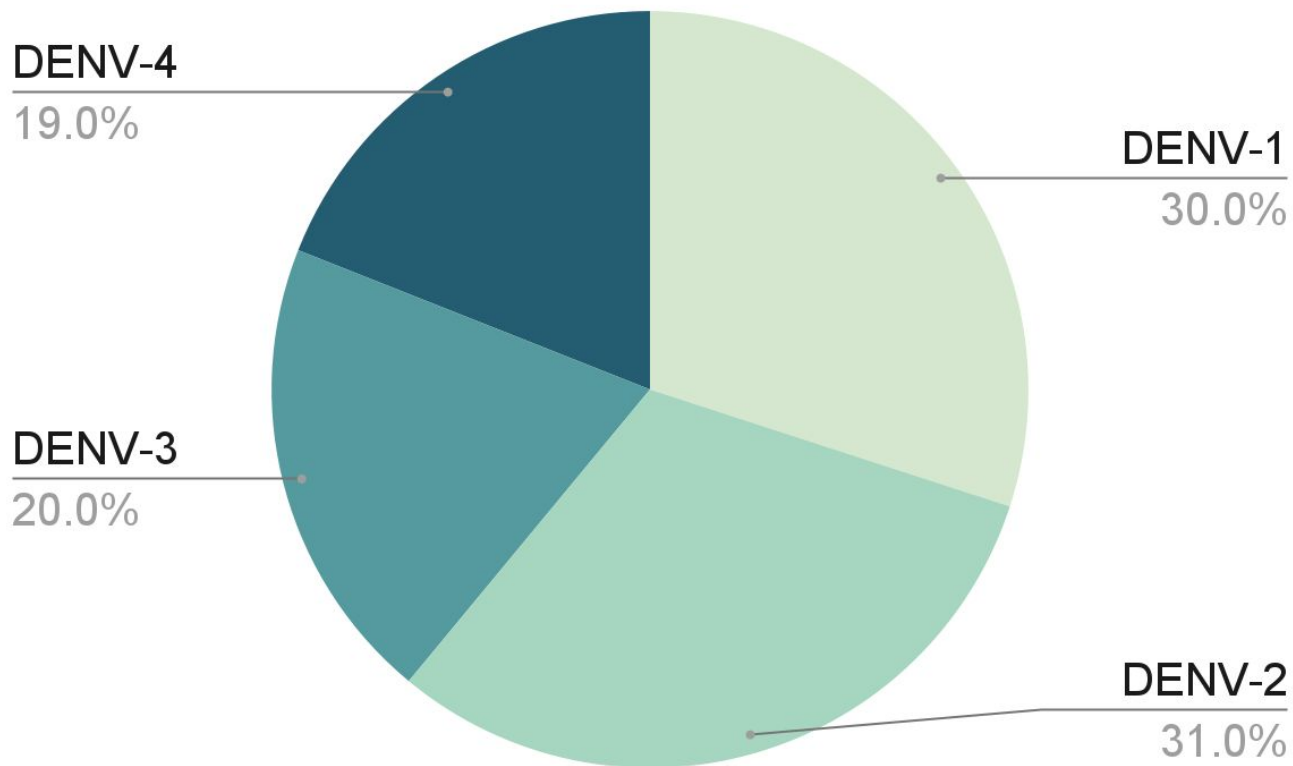

อัตราป่วย/อัตราป่วยตายโรคไข้เลือดออกประเทศไทยตามกลุ่มอายุ (1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2566)

กลุ่มอายุ	อัตราป่วย	อัตราป่วยตาย
0 - 4 ปี	715.27	0.09
5 - 14 ปี	720.43	0.07
15 - 24 ปี	404.35	0.08
25 - 34 ปี	231.06	0.21
35 - 44 ปี	126.12	0.18
45 - 54 ปี	74.11	0.15
55 - 64 ปี	65.00	0.18
65 ปีขึ้นไป	50.43	0.21

DENV SEROTYPE ของผู้เสียชีวิตโรคไข้เลือดออกประเทศไทย (1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2566)

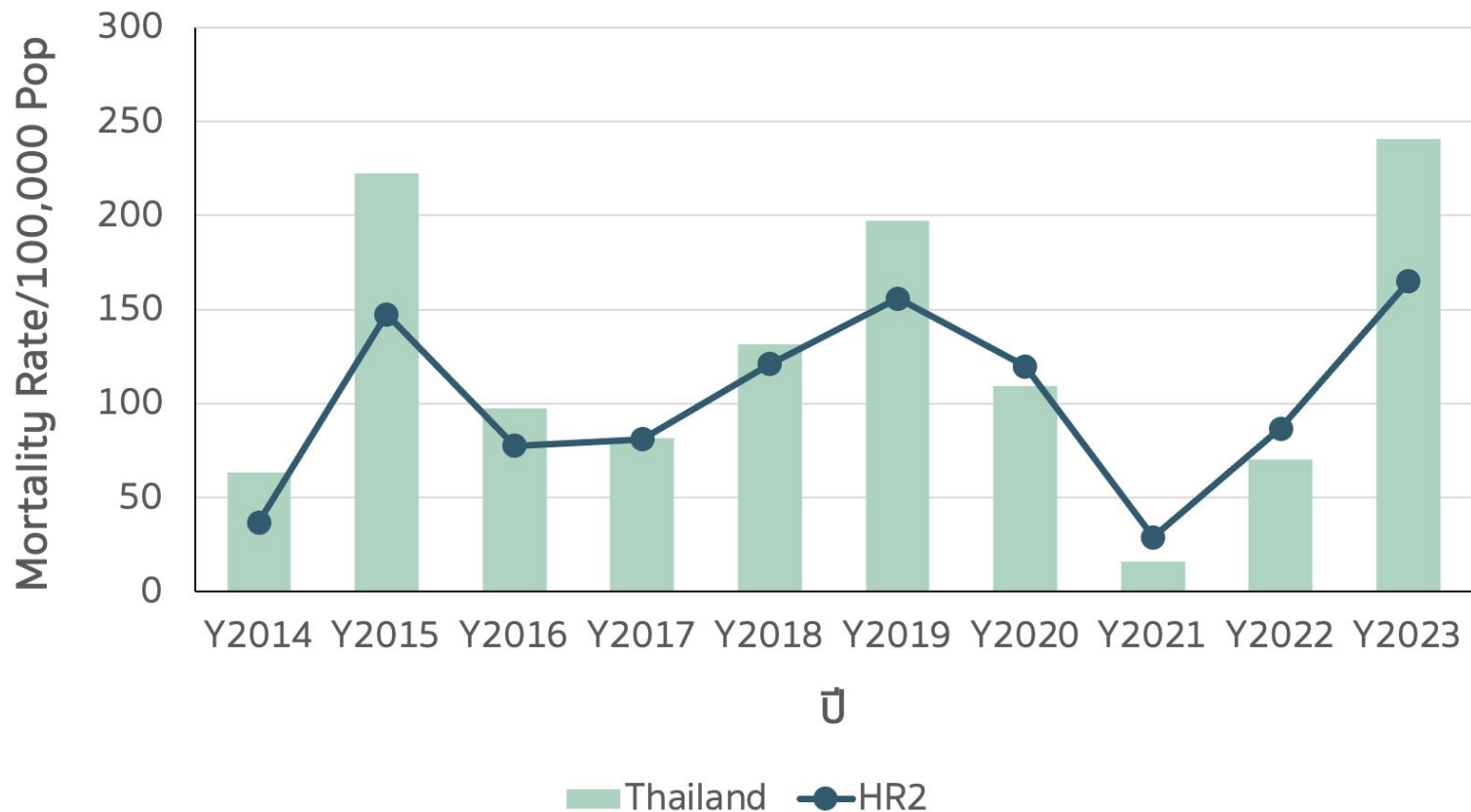

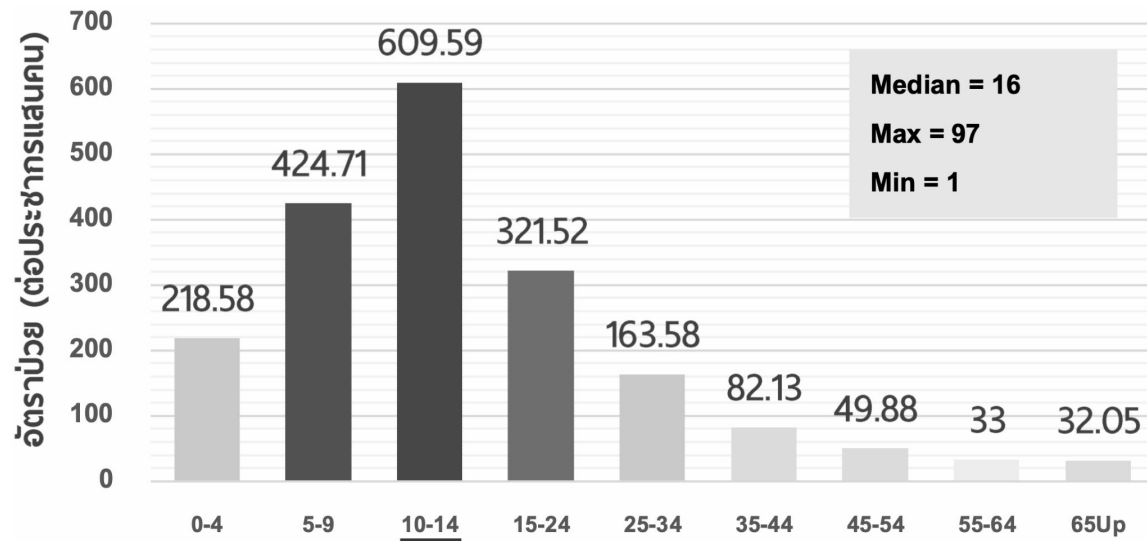
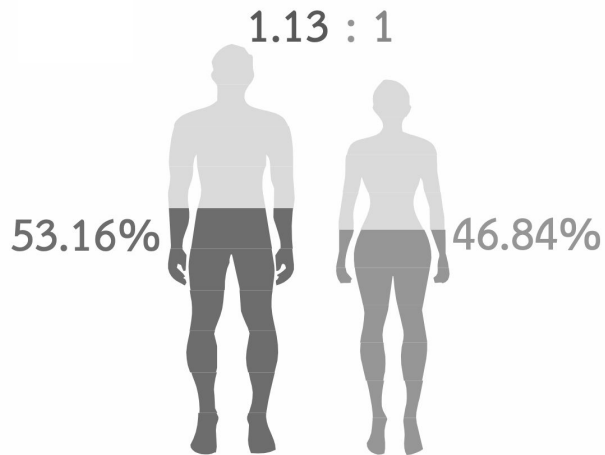
DENGUE SITUATION IN HEALTH REGION 2 (2023)

LEARN

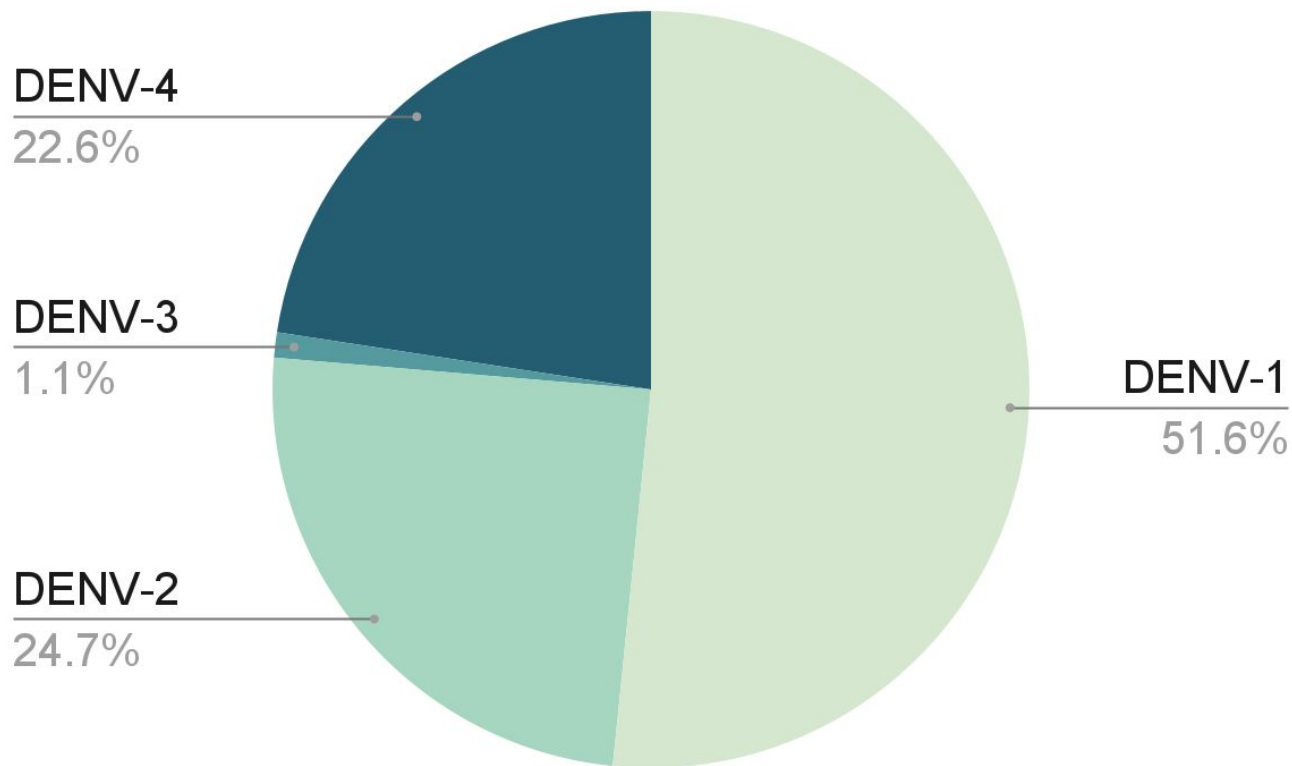
อัตราการป่วยต่อแสนประชากรโรคไข้เลือดออก (1 ม.ค. 2557 - 31 ธ.ค. 2566)

สถานการณ์ป่วย วิเคราะห์ตามบุคคล (1 ม.ค. - 28 ธ.ค. 2566)

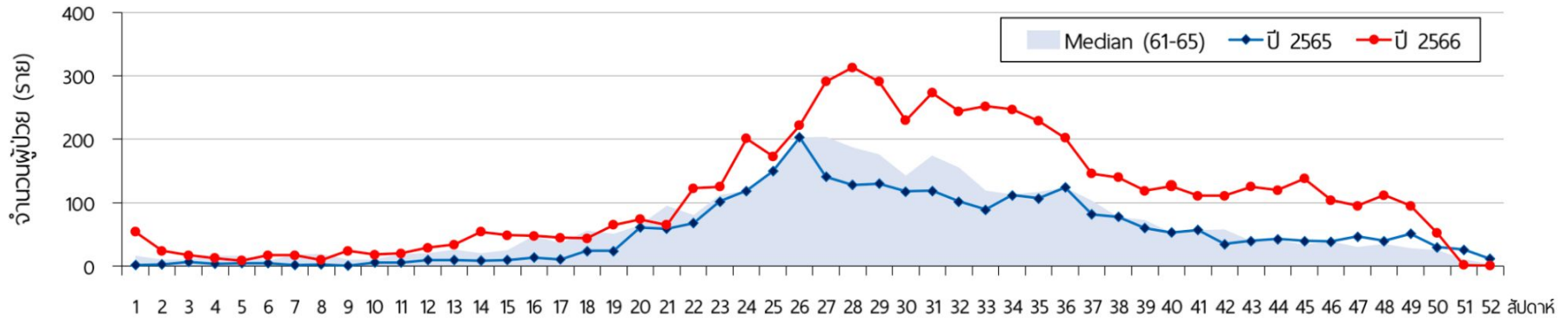

DENV SEROTYPE เขตสุขภาพที่ 2 (1 ม.ค. - 28 ธ.ค. 2566)

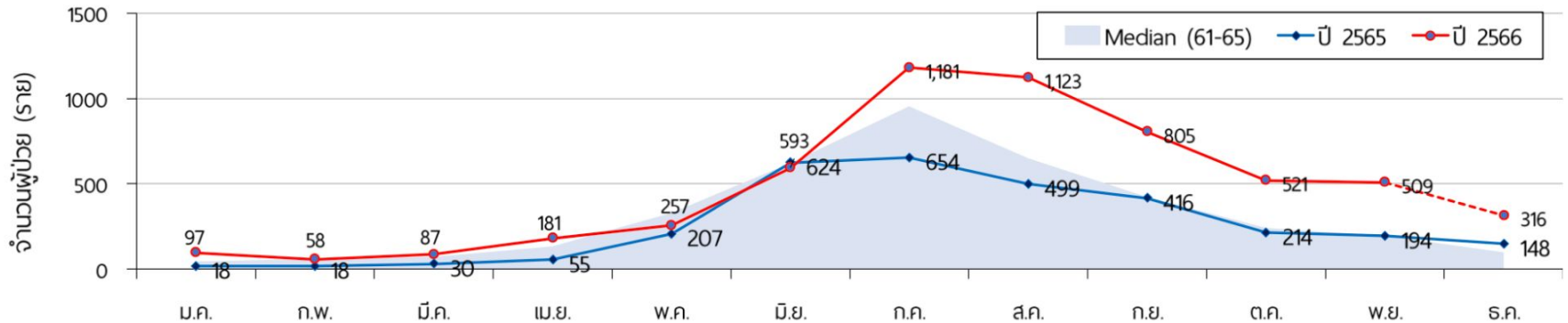

จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในเขตสุขภาพที่ 2 (1 ม.ค. - 28 ธ.ค. 2566)

จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายสัปดาห์ (Date onset)

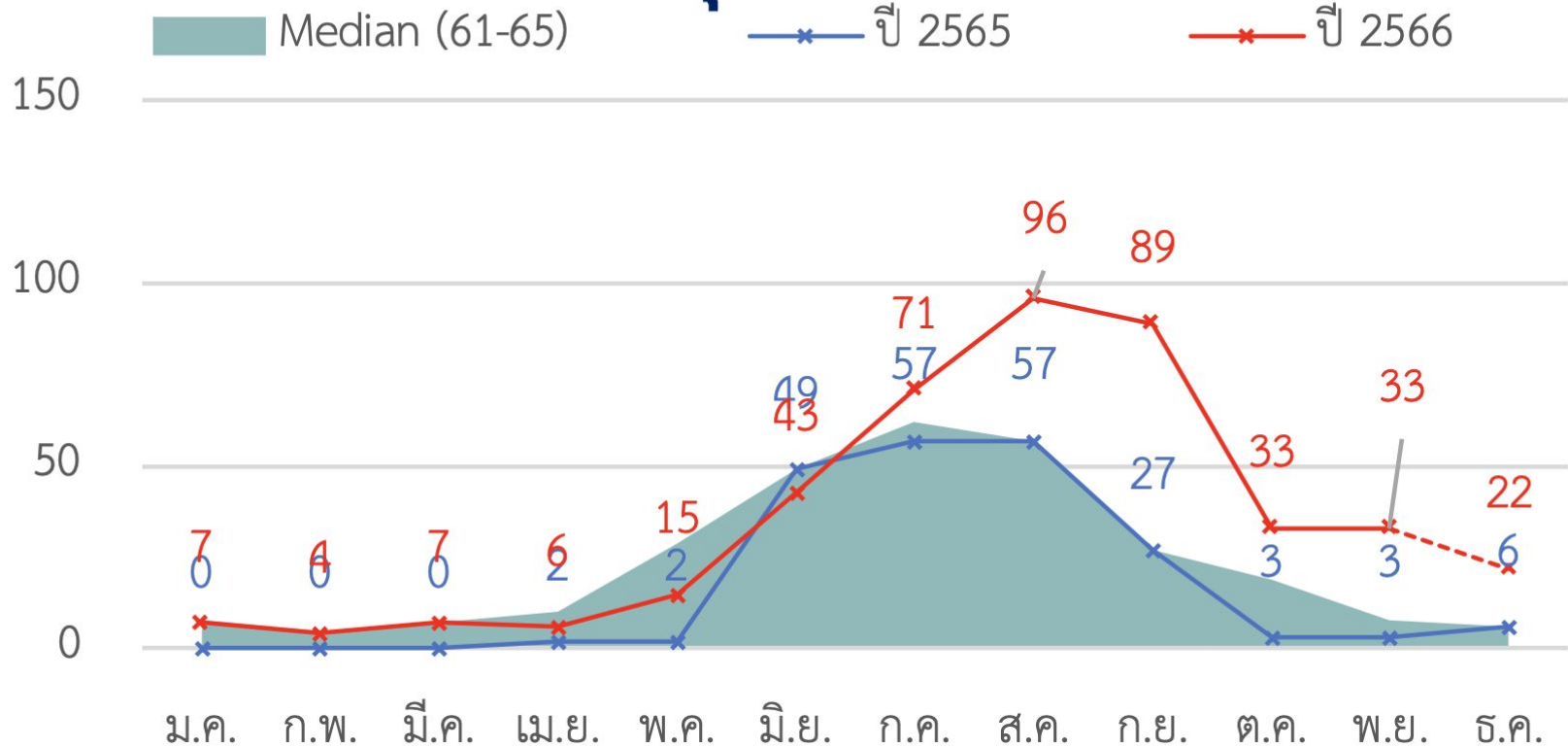

จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกรายเดือน (Date onset)

จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในเขตสุขภาพที่ 2 รายจังหวัด (1 ม.ค. - 28 ธ.ค. 2566)

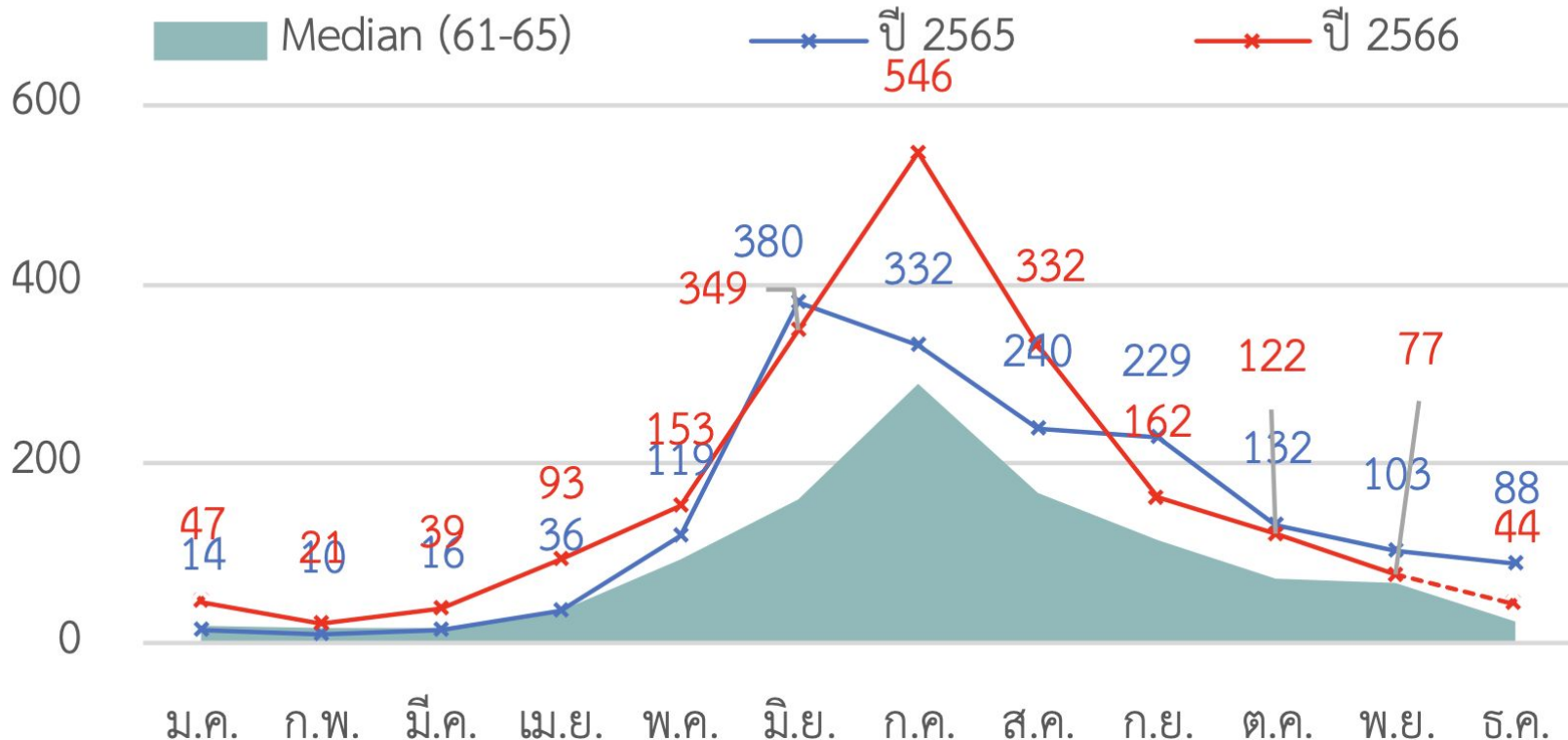
อุตรดิตถ์

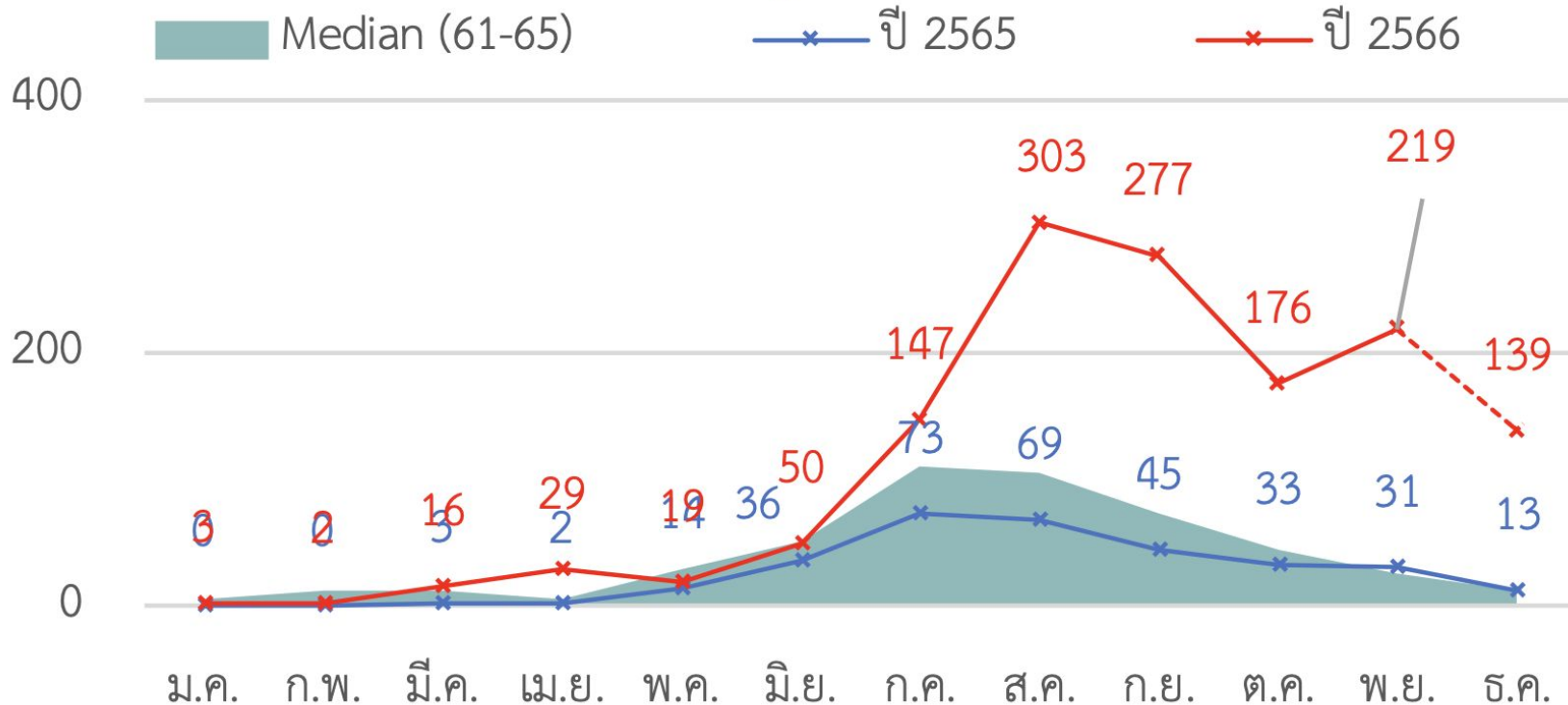
จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในเขตสุขภาพที่ 2 รายจังหวัด (1 ม.ค. - 28 ธ.ค. 2566)

ตาก

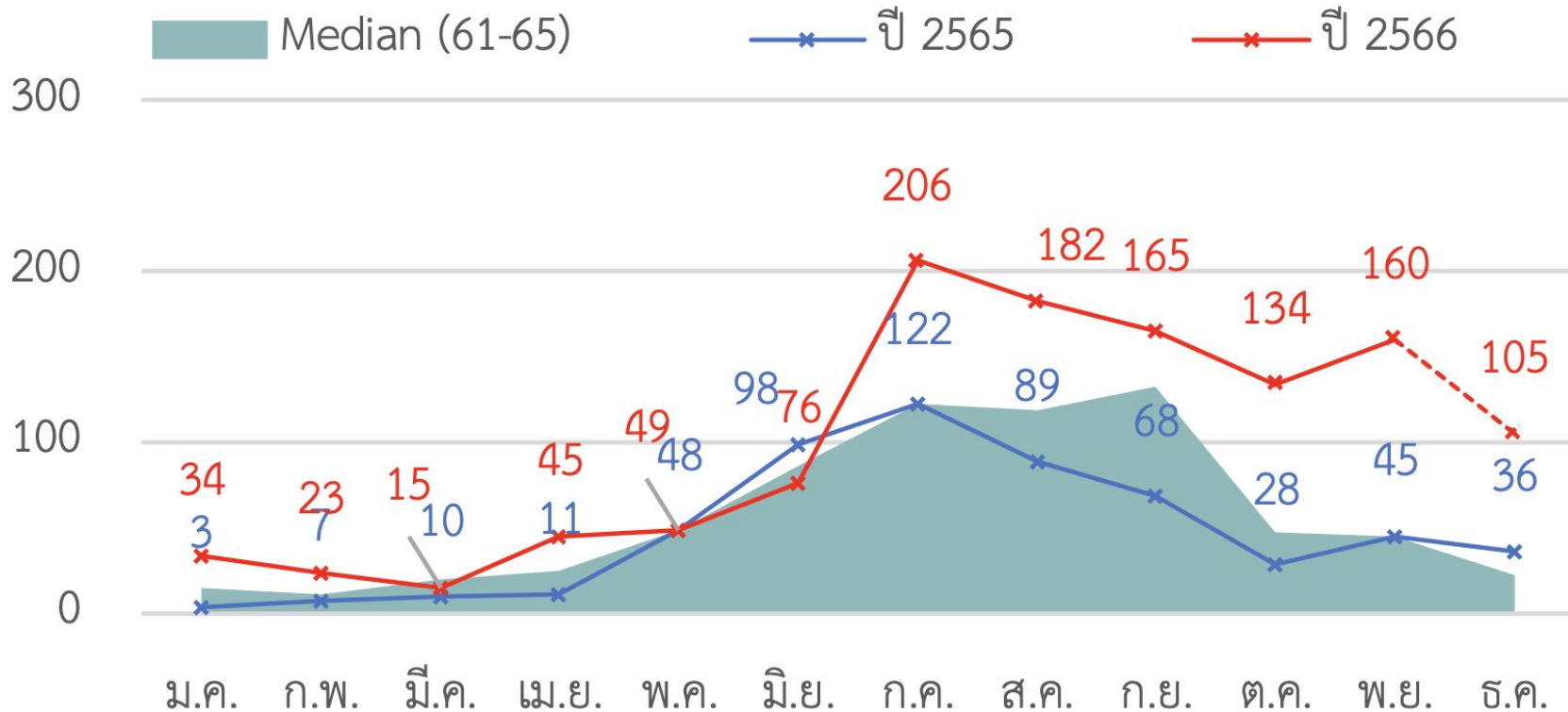
จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในเขตสุขภาพที่ 2 รายจังหวัด (1 ม.ค. - 28 ธ.ค. 2566)

สุโขทัย

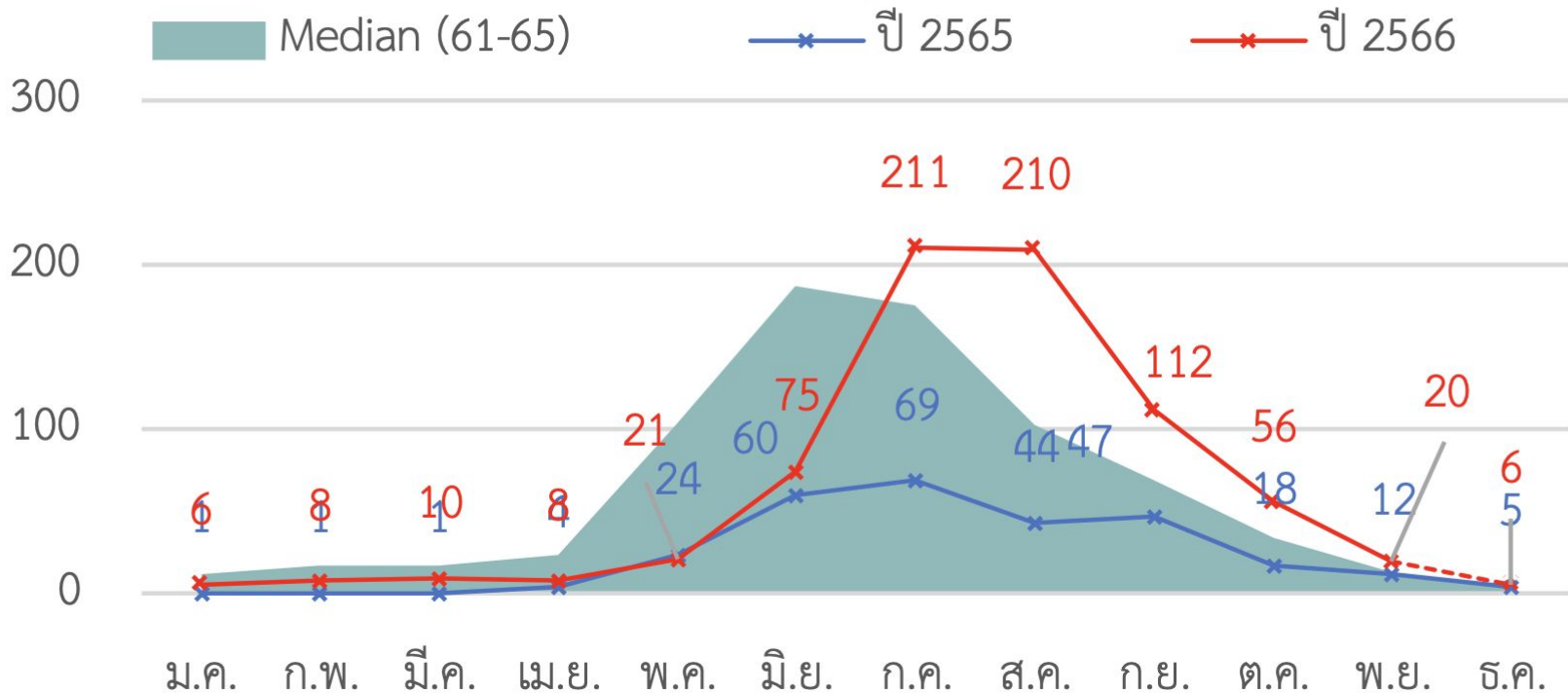
จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในเขตสุขภาพที่ 2 รายจังหวัด (1 ม.ค. - 28 ธ.ค. 2566)

พิษณุโลก

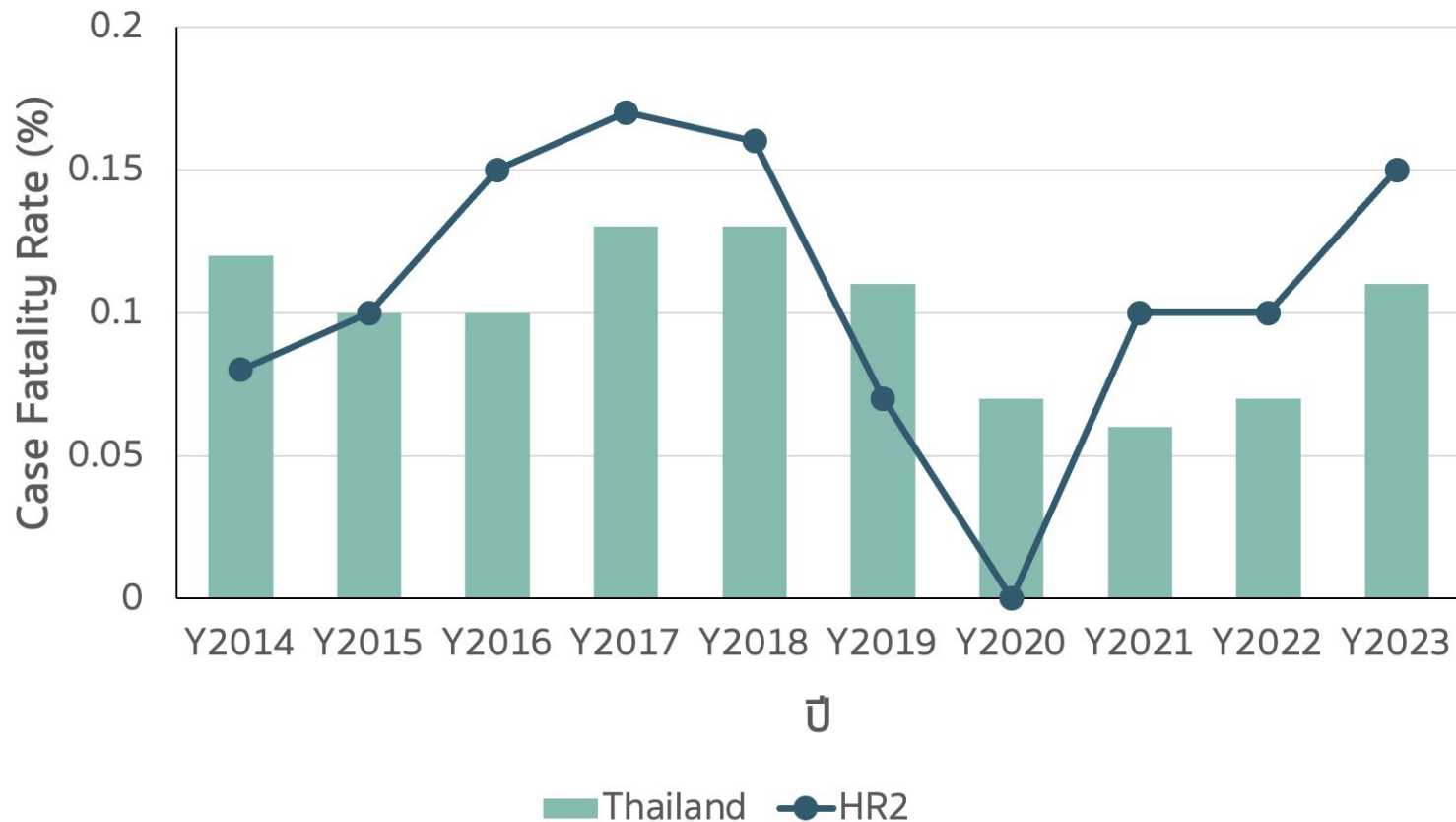

จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในเขตสุขภาพที่ 2 รายจังหวัด (1 ม.ค. - 28 ธ.ค. 2566)

เพชรบูรณ์

อัตราการตายโรคไข้เลือดออก (1 ม.ค. 2557 - 31 ธ.ค. 2566)

ปัจจัยที่พบจากการทำ DEAD CASE CONFERENCE

บริเวณชายแดน พบ Co-infections
(Dengue + Malaria / *Strep pneumoniae*)

ความไม่เชื่อมกันของระบบสารานสุข
(Baseline CBC Profile)

Delay Diagnosis ของ DHF/DSS
ทำให้เกิด Profound Shock

Inappropriate Management

คลินิกหรือร้านขายยาจ่ายยากลุ่ม NSAIDs

การควบคุมโรคที่ไม่มีประสิทธิภาพ/ประสิทธิผล

สถานการณ์ลูกน้ำยุงลาย เขตสุขภาพที่ 2 (1 ม.ค. - 28 ธ.ค. 2566)

จำนวนบ้านที่สำรวจพบแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

จำนวนบ้านที่สำรวจ
357,190

จำนวนบ้านที่พบ
25,028

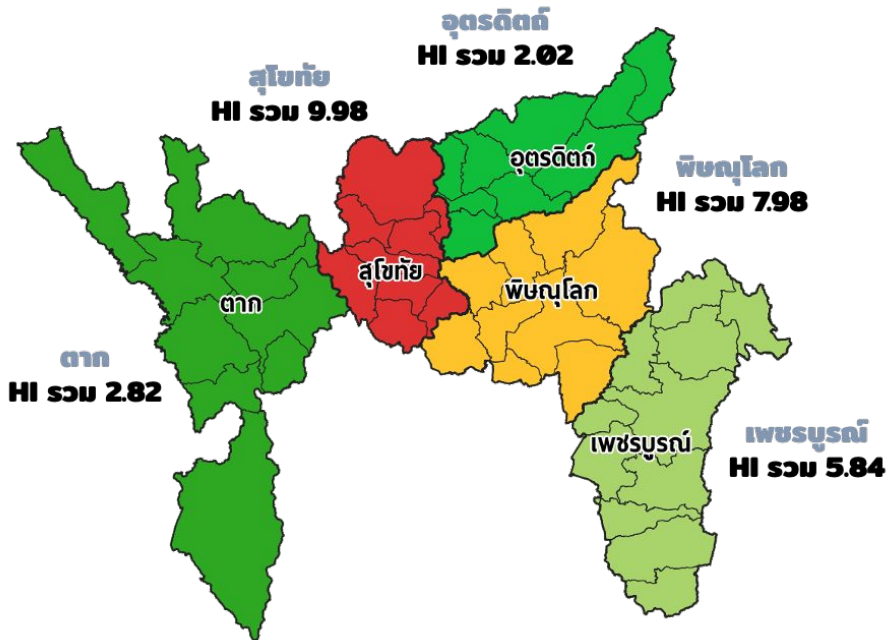
HI รวม
7.01

จำนวนภาชนะที่สำรวจพบแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

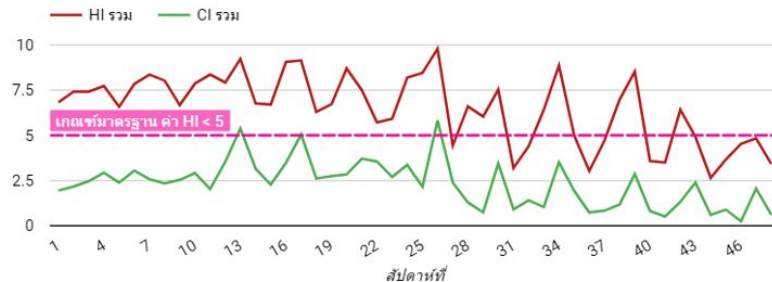
จำนวนภาชนะที่สำรวจ
3,945,137

จำนวนภาชนะที่พบ
92,997

CI รวม
2.36

ค่า HI/CI รายสัปดาห์

ค่า HI เรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด

จังหวัด	HI รวม	CI รวม
1. สุโขทัย	9.98	3.62
2. พิษณุโลก	7.98	2.18
3. เพชรบูรณ์	5.84	1.5
4. ตาก	2.82	0.72
5. อุตรดิตถ์	2.02	0.35

TAKE-HOME MESSAGES

LEARN

FRAMEWORK เพื่อลดการเสียชีวิตของโรคไข้เลือดออก

2. Minimize risk factors for severe dengue

- Underlying conditions
- Menstruation
- Serotype Circulation
- Co-infection
- NSAIDs / Steroids use

4. Early detection of plasma leakage, bleeding, DSS

- Available evidence of plasma leakage, bleeding, DSS
- Utilization of dengue chart
- Qualitative data on the delay detection

5. Proper management

- Duration of reaching critical phase to giving IV fluid
- Type of IV fluid given
- Amount of IV fluid given
- Qualitative data on management

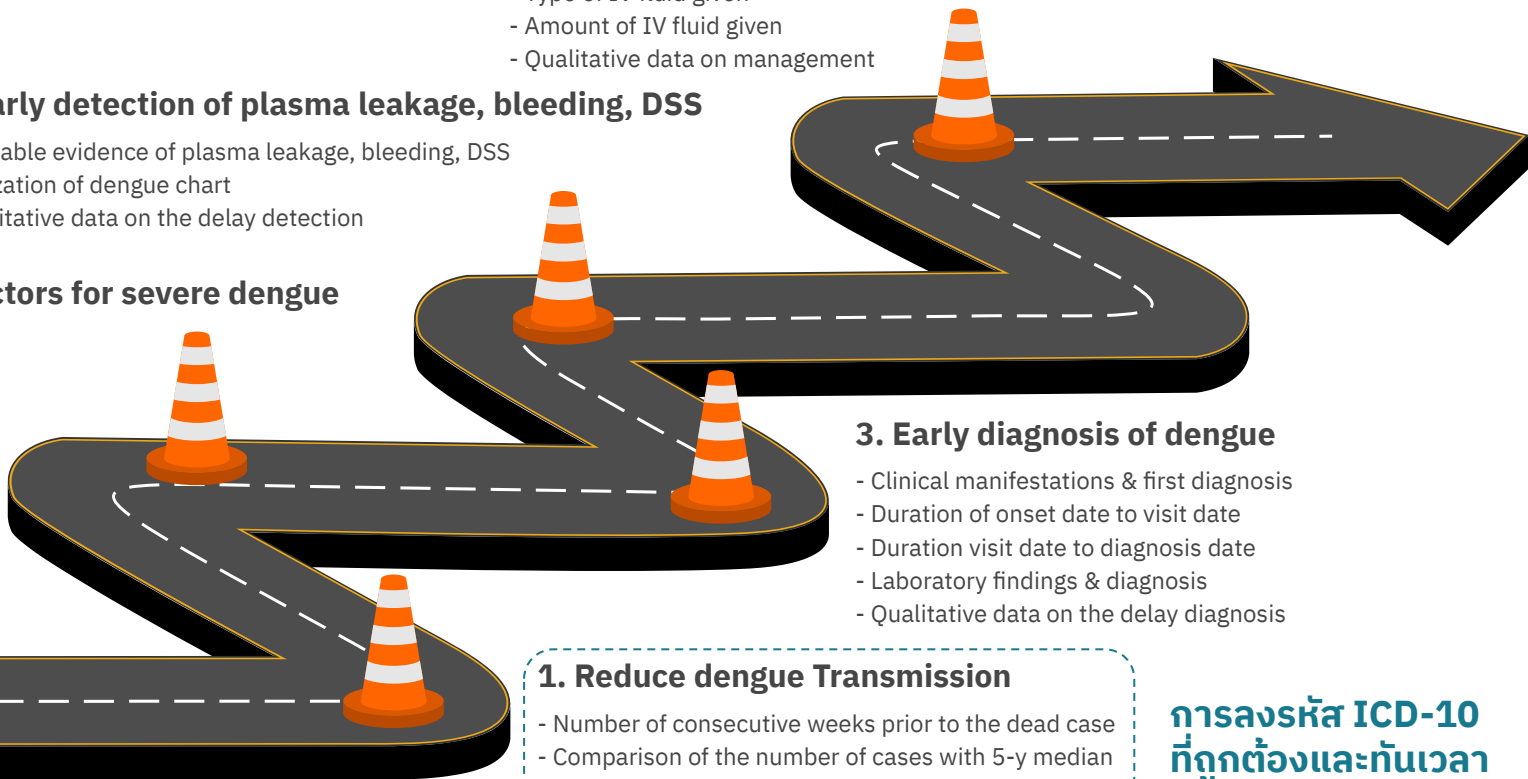
3. Early diagnosis of dengue

- Clinical manifestations & first diagnosis
- Duration of onset date to visit date
- Duration visit date to diagnosis date
- Laboratory findings & diagnosis
- Qualitative data on the delay diagnosis

1. Reduce dengue Transmission

- Number of consecutive weeks prior to the dead case
- Comparison of the number of cases with 5-y median
- Qualitative data on the prevention and control gaps

การลงรหัส ICD-10
ที่ถูกต้องและทันเวลา

มาตรฐานระดับสากล: 7-1-7

เป็นมาตรการสากลที่เน้นเรื่อง **ความทันเวลา** ในการตรวจจัดการ ระบาด การแจ้งเตือน และการดำเนินการควบคุมโรค ถูกพิสูจน์แล้วว่าลดโอกาสการเกิดการแพร่ระบาดและลดการเสียชีวิตได้จริง

ตรวจจัดการระบาด:

ภายใน 7 วัน

เกิดการระบาด <ผ่านการ
ประเมินไม่ควรเกิดรุ่นที่ 3>

แจ้งเตือนหน่วยงานทางสาธารณสุข:

ภายใน 1 วัน

ดำเนินการควบคุมโรคเบื้องต้นเสร็จสิ้น:

ภายใน 7 วัน

พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558

9 หมวดหลัก 60 มาตรา

หมวดที่ 1	บททั่วไป
หมวดที่ 2	คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติและคณะกรรมการด้านวิชาการ
หมวดที่ 3	คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด
หมวดที่ 4	คณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร
หมวดที่ 5	การเฝ้าระวังโรคติดต่อ
หมวดที่ 6	การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
หมวดที่ 7	เจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ
หมวดที่ 8	ค่าทดแทน
หมวดที่ 9	บทกำหนดโทษ

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้ง

พบโรคติดต่อ อันตราย

แจ้งเจ้าพนักงานควบคุม
โรคติดต่อส่วนภูมิภาค
ภายใน 3 ชั่วโมง

ถ้าเป็นเจ้าพนักงานควบคุม
โรคติดต่อในพื้นที่ ให้แจ้ง
ภายใน 1 ชั่วโมง

สอบสวนโรค
ภายใน 12 ชั่วโมง

พบโรคระบาด

แจ้งเจ้าพนักงานควบคุม
โรคติดต่อในพื้นที่
ภายใน 24 ชั่วโมง

สอบสวนโรค
ภายใน 48 ชั่วโมง

พบโรคติดต่อที่ ต้องเฝ้าระวัง

แจ้งเจ้าพนักงานควบคุม
โรคติดต่อในสังกัด คือ สส
จ./สคร.
ภายใน 7 วัน

สอบสวนโรคตามเกณฑ์
ของแต่ละโรค

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งตามมาตรา 31 ต้องถูกระวางโทษปรับไม่เกิน **20,000 บาท**

โรคติดต่ออันตราย ตาม พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2558

โรคติดต่อที่มีความรุนแรงสูง
และสามารถแพร่ไปสู่ผู้อื่นได้
อย่างรวดเร็ว

กลไกประเมินระบบเฝ้าระวังระบบ Digital Disease Surveillance (DDS)

- **ตัวชี้วัดตรวจราชการ:** ทุกโรงพยาบาลรัฐและเอกชน จะต้องรายงานเข้ามาในระบบทุกโรงพยาบาล (ครบถ้วน และทันเวลา)
  - ในกรณีไม่พบผู้ป่วยโรคตาม พ.ร.บ. ให้รายงาน Zero Report
  - หากมีคำถามสงสัย สามารถสอบถาม สคร.2 / สสจ. ได้
- **ข้อมูล ณ ปัจจุบัน (6 กุมภาพันธ์ 2567)**
  - ในกรณีไม่พบผู้ป่วยโรคตาม พ.ร.บ. ให้รายงาน Zero Report
  - หากมีคำถามสงสัย สามารถสอบถาม สคร.2 / สสจ. ได้